

לכבוד
השר נפתלי בנט
שר הכלכלה והמסחר
רח' בנק ישראל 5, ירושלים
ובפקס : 02-6662908

שלום רב,

הנדון: הסרת חסם "השירות הצבאי" הניצב בפני העסקת מועמדים ערבים בתחום ההיי-טק

בעקבות הצהרתך שניתנה לאחרונה בכנס MNC, הריני לפנות אליך כדלקמן:

1. מידיעות שהתפרסמו לאחרונה בתקשורת עולה, כי במהלך כנס MNC של האיגוד הישראלי לתעשיות מתקדמות, הודעת כי בתקופה הקרובה תהיה עליה דרמטית במספר החרדים המועסקים בחברות ההיי-טק וזאת לאור הכוונה להסיר את חסם השירות הצבאי הניצב בפניהם בבואם להתקבל לעבודה בחברות אלו.
2. כידוע לך, בהשוואה לקבוצות אחרות באוכלוסייה ובדומה לאוכלוסייה החרדית, שיעור האזרחים הערבים המועסקים בתעשיית ההיי-טק הינו נמוך במיוחד. בהתאם לנתוני מרכז המחקר והמידע של הכנסת, אשר צוינו במהלך דיון בישיבת ועדת המדע והטכנולוגיה של הכנסת מיום 30.6.10, שיעור האזרחים הערבים בתעשיית ההיי-טק עומד על 0.3% בלבד.
3. התייחסות לקריטריון השירות הצבאי בקבלת אזרחים ערבים לעבודה בתחום זה מתווספת לחסמים ידועים אחרים הניצבים בפניהם כגון: חסמי שפה (הדורשים מהמועמדים הערבים ידיעה בשפה העברית והאנגלית כשפה שנייה ושלישית); חסמים גיאוגרפיים (רוב חברות ההיי-טק ממוקמות באזור המרכז ואילו העובדים הערבים הם לרוב מאזור הצפון, דבר המגביל את נגישותם למקום העבודה, ובמיוחד כאשר העבודה בתחום זה מתאפיינת בשעות עבודה ארוכות ולא שגרתיות); חסמים תרבותיים (מעסיקים יהודים יעדיפו לרוב קבלת עובדים המגיעים מרקע תרבותי זהה לזה שלהם) וחסמים ביטחוניים (חלק מחברות ההיי-טק קשורות לתעשייה הביטחונית ועל כן קיימת רתיעה מהעסקת עובדים ערבים).
4. מכאן שהתייחסות לקריטריון השירות הצבאי עלולה להוות חסם נוסף הניצב בפניהם. על כן אם לפי הצהרתך ניתן לוותר על התייחסות לשיקול השירות הצבאי לגבי מועמדים חרדים, כך גם ניתן לוותר על התייחסות לשיקול זה לגבי מועמדים ערבים, אחרת ייחשב שיקול זה לא רק כחסם נוסף בפני מועמדים ערבים אלא כחיזוק האפליה נגדם על רקע

לאום, שכן ובכל מקרה הצבת שיקול זה או אף התייחסות אליו מהווה אפלייה על רקע לאום לאור אי שירותם הצבאי של האזרחים הערבים.

5. מתן יתרון למועמדים יוצאי צבא בקבלה לעבודה, על אף העדר כל קשר רציונאלי בין דרישות התפקיד לבין השירות הצבאי, הינו בגדר אפליה על רקע לאום, שכן מרבית האוכלוסייה הערבית פטורה משירות צבאי. אפליה זו מנוגדת להוראות ס' 2 לחוק שוויון הזדמנויות בעבודה התשמ"ח-1998, ומביאה לפגיעה בזכות החוקתית לחופש העיסוק. כמו כן נזכיר, כי בעניין **עבדולכרים** אשר דן בהצבת קריטריון השירות הצבאי כתנאי סף לקבלה לעבודת תצפיתנים בחברת רכבת ישראל, קבע בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב, כי "הצבת דרישה של שירות צבאי במסגרת קבלה לעבודה שהינה אזרחית במהותה, מבלי שהדבר יהא רלוונטי לדרישות התפקיד, מהווה אפליה עקיפה שכן, מרבית אזרחיה הערבים של המדינה אינם משרתים שירות צבאי, על פי חוק".

6. היות ומדובר במגזר גדול המעסיק עשרות אלפי אנשי היי-טק, אנו רואים כי מתוקף תפקידך מוטלת עליך החובה לפעול באופן מיידי לנקוט כל אמצעי שיביא למיגור אפליה זו תוך העברת דרישה לכל החברות בתחום ההיי-טק להסיר את חסם "השירות הצבאי" גם בפני מועמדים ערבים ולפעול בכלל זה להסרת החסמים הנוספים הניצבים בפני שילובם של מועמדים ערבים בתחום ההיי-טק.

בכבוד רב,

סאוסן זהר, עורכת - דין